

Meg Waite Clayton loopt naar het beeld van Truus Wijsmuller om er tulpen te leggen als eerbetoon aan de vrouw die in oorlogstijd duizenden Joodse kinderen redde.

JIFOTO.NL/MARCO SCHILPP

Tranen bij het beeld van Truus Wijsmuller

Connie Vertegaal

Alkmaar ■ Op de Gewelfde Steenbrug in Alkmaar, bij het beeld van Truus Wijsmuller, welen er tranen op in de ogen van Meg Waite Clayton. De Amerikaanse schrijfster staat bij het standbeeld van de vrouw die haar inspireerde tot het boek 'De laatste trein naar vrijheid'. „Mijn belangrijkste boek”, zegt ze zelf.

Dat zegt ze niet omdat het boek zo'n enorm succes werd, maar omdat het verhaal van de Hollandse vrouw, die duizenden Joodse kinderen uit de handen van de nazi's redde, helemaal in de vergetelheid was geraakt. „Het is zo'n belangrijk verhaal. Maar niemand kende het. Ik ook niet.”

Via haar toen 15-jarige zoon kwam Meg Waite Clayton op het spoor van Truus Wijsmuller. De geboren Alkmaarse onderhandelde in 1938 met nazikopstuk Adolf Eichmann en kreeg voor elkaar dat ze kinders transporten mocht organiseren om Joodse kinderen in veiligheid te brengen. Waite Claytons zoon had een overlevende van de Holocaust ontmoet die dankzij de transporten van Truus Wijsmuller was gered. „De klas van mijn zoon moest een toneelstuk maken, naar aanleiding van die ontmoeting. Ik wilde hem helpen en begon informatie te zoeken. Het toneelstuk is er nooit van gekomen, maar ondertussen was ik zo gegrepen door het verhaal dat ik door ben gegaan.”

Meg Waite Clayton werkte tien jaar aan het boek. Ze moest heel veel research doen en was ook huiverig om het boek te schrijven. „Ik dacht: ik ben niet Joods, ik kan dit niet doen. Ik heb het nog gevraagd aan een Joodse vriendin, maar die wilde het niet doen. Uiteindelijk heb ik het wel zelf gedaan.” Het boek verscheen in 2020, heel toevallig kreeg Truus Wijsmuller in datzelfde jaar een standbeeld in haar geboortestad: de bronzen Truus met de kindertjes die aan haar rokken hangen en de tekst op de sokkel: moeder van 1001 kinderen.

Meg Waite Clayton was destijds uitgenodigd voor de onthulling van het beeld, maar corona maakte dat onmogelijk.

Nu is ze hier voor het eerst. Ze kreeg van haar uitgever een miniatuurversie van het beeld. „Dus ik wist hoe het eruit ziet. Maar nu ik het levensgroot zie, ben ik verpletterd. Het is het mooiste beeld wat ik ooit heb gezien.”

Verrassing

Leen Spaans, initiatiefnemer van het standbeeld, leidt de schrijfster en haar echtgenoot rond door Alkmaar. Het echtpaar is op doorreis naar Parijs, waar de schrijfster onderzoek gaat doen voor een volgend boek.

Bij boekhandel Stumpel signeert ze de twee boeken van haar hand die de winkel op voorraad heeft. De boeken gaan gewoon weer terug in de kast, want de signeersessie is niet aangekondigd en er zijn geen fans in de winkel. „Dit wordt een verras-

”
Het boek vindt nog steeds zijn weg naar nieuwe lezers

Meg Waite Clayton
Schrijfster

sing voor wie die boeken koopt”, zegt Spaans. 'Thank you for reading', staat er in haar zwierige handschrift.

Meg Waite Clayton hoopt nog altijd dat haar boek wordt verfilmd, zodat het verhaal een nog groter publiek krijgt. „Maar ik heb er ook vrede mee als het niet gebeurt. Het boek is ontzettend veel verkocht en het vindt nog steeds zijn weg naar nieuwe lezers.” Hier in Nederland verschijnt volgende week weer een nieuwe uitgave: de zevende druk.

Tulpen

Als de avond valt staat de schrijfster opnieuw bij het beeld van Truus Wijsmuller. Nu in een iets groter gezelschap. Iedereen legt tulpen rond de sokkel. Daarna een etentje bij 1480, het restaurant in het geboortehuis van Truus Wijsmuller. „Dit is voor mij een heel bijzondere dag”, zegt Meg Waite Clayton.